

Omzendbrief betreffende de algemene toelatingsvoorwaarden voor het houden van pluimvee

Referentie	PCCB/S2/1122851	Datum	26/07/2018
Huidige versie	2	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	toelatingsvoorwaarden - pluimvee		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Ludivine Cambier, attaché	Jean-François Heymans, directeur-generaal a.i.

1. Doel

De voorwaarden met betrekking tot de gezondheidskwalificatie van pluimvee die opgelegd waren in het KB van 10 augustus 1998 en het MB van 19 augustus 1998 werden op 25 juli 2013 vervangen door algemene toelatingsvoorwaarden overeenkomstig het KB van 17 juni 2013 tot vaststelling van veterinairrechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van pluimvee en broedeieren en tot vaststelling van de toelatingsvoorwaarden voor inrichtingen voor pluimvee. Deze omzendbrief vervangt de omzendbrief betreffende de gezondheidskwalificatie van pluimvee en geeft een samenvatting van de algemene toelatingsvoorwaarden. Bijkomend moeten alle bedrijven met fokpluimvee en enkel de bedrijven die gebruikspluimvee in intracommunautaire handel brengen eveneens voldoen aan de voorwaarden voor intracommunautaire handel en aan de voorwaarden voor de gezondheidsprogramma's die opgelegd zijn in hetzelfde KB.

2. Toepassingsgebied

De inhoud van de omzendbrief is van toepassing op bedrijven met pluimvee van de soorten kippen, kalkoenen, eenden, ganzen, parelhoenders, kwartels, duiven, fazanten en patrijzen met een capaciteit van minimaal 200 stuks pluimvee en op bedrijven met minimum 4 struisvogels of 6 emoes, nandoes of kasuarissen. Deze omzendbrief is niet van toepassing voor het houden van sierpluimvee en pluimvee die niet bestemd zijn voor de voedselketen.

3. Referenties

a. Wetgeving

- KB van 17 juni 2013 tot vaststelling van veterinairrechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van pluimvee en broedeieren en tot vaststelling van de toelatingsvoorwaarden voor inrichtingen voor pluimvee.

b. Andere

- Vademecum voor het houden van pluimvee en de bestrijding van *Salmonella* bij pluimvee (verschenen 01/03/2016)

4. Definities en afkortingen

- Agentschap: Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;
- Vademecum: het Vademecum voor het houden van pluimvee en de bestrijding van *Salmonella* bij pluimvee;
- R&O: reiniging en ontsmetting.

5. Algemene toelatingsvoorwaarden voor het houden van pluimvee

a. Toelatingsvoorwaarden voor alle bedrijven

Volgende algemene toelatingsvoorwaarden zijn van toepassing op alle bedrijven met een toelating 10.1 of 10.2 in het bezit van volgende codes plaats/activiteit/product:

- Toelating 10.1.:
  - PL42/AC28/PR189: opfok selectie pluimvee
  - PL42/AC28/PR190: selectie pluimvee in productie
  - PL42/AC28/PR184: opfok vermeerderingspluimvee
  - PL42/AC28/PR185: vermeerderingspluimvee in productie
  - PL42/AC28/PR191: opfok legpluimvee bestemd voor uitvoer (≥ 200)
  - PL42/AC28/PR186: legpluimvee in productie bestemd voor uitvoer (≥ 200)
  - PL42/AC28/PR182: gebruikspluimvee type vlees bestemd voor uitvoer (≥ 200),
- Toelating 10.2:
  - PL42/AC28/PR183: gebruikspluimvee type vlees (≥ 200)
  - PL42/AC28/PR192: opfok legpluimvee (≥ 200)
  - PL42/AC28/PR187: legpluimvee in productie (≥ 200).
- de verantwoordelijke wijst een erkend dierenarts aan als bedrijfsdierenarts en legt dit vast in een ondertekende overeenkomst (zie bijlage 1 voor formulier). De overeenkomst kan door beide partijen beëindigd worden door een ter post aangetekend schrijven aan de andere partij dat gelijktijdig aan het Agentschap betekend wordt. De overeenkomst wordt minstens tot 1 maand na datum van opzegging verder gezet in afwachting van een nieuwe overeenkomst;
- de verantwoordelijke houdt een register bij (papier of elektronisch) waarin per toom of per productieronde de volgende gegevens chronologisch voorkomen:
  - datum van aan- en afvoer van de dieren,
  - aantal dieren,
  - herkomst en bestemming van de dieren,
  - productiviteit van de toom waaronder:
    - verbruik van voeder,
    - gewichtstoename tijdens vetmesting,
  - ziekten, sterfte en de oorzaken ervan,
  - resultaten van de ante- en postmortemkeuringen,
  - bij leg- en fokpluimvee: de bestemming van de eieren,
  - de aard en de oorsprong van aan de dieren gevoerde diervoeders,
  - de toegediende geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik of andere behandelingen die de dieren hebben ondergaan, data van toediening of behandeling en wachttijden,

- de aanwezigheid van ziekten die de veiligheid van producten van dierlijke oorsprong in het gedrang kunnen brengen,
  - de voor de volksgezondheid belangrijke resultaten van analyses van bij de dieren genomen monsters of van andere monsters voor diagnosedoeleinden,
  - alle toepasselijke controles van dieren of producten van dierlijke oorsprong;
- het pluimveebedrijf beschikt over minstens één ingerichte hygiënesluis die degelijk gescheiden is van de hokken van de dieren. De hygiënesluis kan geïntegreerd zijn in de voorruimte. Voor een pluimveebedrijf met meerdere beslagen is een hygiënesluis verplicht per beslag. De hygiënesluis omvat:
  - een degelijk ingerichte handwasgelegenheid (lopend water, afvoer, lavabo, zeep, handdoek – liefst papier);
  - een kledingsruimte voorzien van bedrijfseigen kleding bestemd voor verzorgers en bezoekers;
- elke stal beschikt over een voorruimte (met bv. een voeder- en dienstlokaal en eventueel de hygiënesluis) waarin een visueel onderscheid gemaakt is tussen het vuile en propere gedeelte van de voorruimte. Op de scheiding is hokeigen schoeisel beschikbaar voor verzorgers en bezoekers (zie eveneens onder c);
- gebouwen, uitloopruidten en materiaal moeten goed worden onderhouden;
- bij gebruik van voeder met een wachttijd, moet een afzonderlijke voederopslag aanwezig zijn;
- de laad- en losplaatsen zijn verhard, reinigbaar en ontsmetbaar;
- de opslagplaats voor kreuken bevindt zich op een vaste plaats op het bedrijf en kan geledigd worden zonder het bedrijf te besmetten. De opslagplaats wordt na elke ophaling gereinigd en ontsmet;
- de uitrusting voor reiniging en ontsmetting is aangepast aan de noden van het bedrijf tenzij het bewijs geleverd wordt dat een gespecialiseerde onderneming dit op zich neemt. Er is echter steeds een minimale uitrusting voor R&O van het bedrijf en van voertuigen:
  - minimum 5 liter toegelaten ontsmettingsmiddel,
  - een hogedrukreiniger,
- het bedrijf is zo afgesloten dat het betreden van de hokken enkel mogelijk is na aanmelding bij de verantwoordelijke of zijn afgevaardigde en na gebruik van de hygiënesluis en de voorruimte;
- de bedrijfsgebouwen zijn vogeldicht met uitzondering van de uitloopluiden ingeval van buitenbeloop;
- er wordt een doeltreffend bestrijdingsprogramma tegen ongedierte en insecten toegepast. De maatregelen voor de uitvoering van dit programma worden schriftelijk vastgesteld;
- het strooisel is schoon, droog en vrij van toxische stoffen;
- In geval van een besmettelijke pluimveeziekte geldt de meldingsplicht voor de resultaten van het laboratoriumonderzoek aan het Agentschap en aan de bedrijfsdierenarts;
- pluimvee moet worden vervoerd in dozen of kooien die uitsluitend pluimvee bevatten van dezelfde soort, categorie en type, afkomstig van één bedrijf en waarop het toelatingsnummer van het bedrijf van oorsprong is aangebracht;
- de dozen, kooien en transportmiddelen zijn zo ontworpen dat:
  - tijdens het vervoer geen uitwerpselen worden verloren en het verlies van veren zoveel mogelijk wordt beperkt,
  - het pluimvee gemakkelijk kan geobserveerd worden,
  - R&O mogelijk zijn;
- transportmiddelen en niet voor eenmalig gebruik bestemde containers, dozen en kooien moeten voor het inladen en na het lossen worden gereinigd en ontsmet. De instructies worden opgelegd in het Vademecum;

- pluimvee moet zo snel mogelijk naar de inrichting van bestemming worden vervoerd zonder in contact te komen met pluimvee dat niet aan de voorwaarden voor het houden van pluimvee voldoet;
- voor de opzet van een nieuwe toom wordt aan volgende voorwaarden voldaan:
  - o de dieren van 1 toom moeten dezelfde leeftijd hebben en worden opgezet binnen de 72u, bij legpoeljen binnen de 7 dagen;
 deze voorwaarden gelden niet voor:
  - o het vernieuwen van de hanen door jonge dieren ingeval van fokpluimvee;
  - o het bijzetten van legpluimvee ingeval van ruitomen;
  - o productieronden (zie onder c);
- elk hok wordt na elke afvoer van een toom en voor de opzet van een nieuwe toom, gereinigd en ontsmet. De reiniging en ontsmetting gebeurt op een volledig leeg hok of leefruimte en op alle infrastructuur ervan. Het is mogelijk de ontsmetting te vervangen door een handeling met bewezen evenwaardig eindresultaat (zie eveneens onder c). Een hok of leefruimte mag pas opnieuw bevolkt worden nadat het volledig is opgedroogd na de reiniging en ontsmetting.

b. Specifieke bijkomende voorwaarden

i. Voor bedrijven met fokpluimvee

Bedrijven met fokpluimvee moeten eveneens aan volgende bijkomende voorschriften voldoen:

- het personeel moet werkkleding dragen en bezoekers moeten van beschermende kleding zijn voorzien;
  - de eieren moeten worden verzameld ten minste eenmaal per dag en zo spoedig mogelijk na het leggen. Zij worden zo spoedig mogelijk gereinigd en ontsmet, tenzij zij op een Belgische broeierij worden ontsmet en daarna in een nieuwe of een schone, ontsmette verpakking worden verpakt;
  - de verantwoordelijke is gehouden tot een meldingsplicht bij elke wijziging in het rendement of van elk ander symptoom op grond waarvan besmetting met een besmettelijke pluimveeziekte kan worden vermoed. Zodra er een dergelijk vermoeden bestaat, zendt de bedrijfsdierenarts de nodige monsters voor het stellen of bevestigen van de diagnose aan de vereniging toe;
  - eendagskuijken en broedeieren worden vervoerd per soort, categorie, type en bedrijf van herkomst:
    - o hetzij in nieuwe voor eenmalig gebruik ontworpen wegwerpverpakking die nadien wordt vernietigd, hetzij in verpakking voor hernieuwd gebruik mits deze gereinigd en ontsmet zijn voor gebruik;
    - o de verpakkingen mogen bijeen gebracht worden in speciale containers met vermelding van het aantal verpakkingen;
    - o op elke verpakking en op de containers worden volgende gegevens vermeld:
      - land van herkomst,
      - toelatingsnummer van bedrijf van oorsprong,
      - aantal kuijken of eieren per verpakking,
      - pluimveesoort;
  - de opslag van kreuken gebeurt onder gekoelde omstandigheden;
  - de hygiënesluis is voorzien van een douche bij nieuwbouw vanaf 01/01/2012. Bij aanwezigheid van een douche wordt deze gebruikt voor het betreden van de stallen;
  - bij gebruik van ander water dan leidingwater voor drinkwater wordt jaarlijks een chemisch en bacteriologisch wateronderzoek uitgevoerd;
- bij gebruik van ander water dan leidingwater voor reinigingswater wordt jaarlijks een chemisch onderzoek uitgevoerd op het reinigingswater;

De technische aspecten van de bemonstering en analyse van het drinkwater en reinigingswater worden beschreven in het Vademecum.

ii. Voor bedrijven met gebruikspluimvee van de soorten kippen en kalkoenen

Bedrijven met gebruikspluimvee van de soorten kippen en kalkoenen moeten eveneens aan volgende bijkomende voorwaarden voldoen:

- bij gebruik van ander water dan leidingwater voor drinkwater wordt jaarlijks een chemisch en bacteriologisch wateronderzoek uitgevoerd;
- bij gebruik van ander water dan leidingwater voor reinigingswater wordt jaarlijks een chemisch onderzoek uitgevoerd op het reinigingswater.

De technische aspecten van de bemonstering en analyse van het drinkwater en reinigingswater worden beschreven in het Vademecum. Deze voorwaarden zijn niet van toepassing op bedrijven met gebruikspluimvee van de soorten kippen en kalkoenen die rechtstreeks vlees leveren aan de eindconsument.

iii. Voor bedrijven met gebruikspluimvee van de soort legkippen met een toelating 10.1.

Bedrijven met gebruikspluimvee van de soort legkippen met een toelating 10.1. moeten eveneens aan volgende bijkomende voorwaarden voldoen:

- het personeel moet werkkleding dragen en bezoekers moeten van beschermende kleding zijn voorzien;
- de eieren moeten worden verzameld ten minste eenmaal per dag en zo spoedig mogelijk na het leggen.;
- de verantwoordelijke is gehouden tot een meldingsplicht bij elke wijziging in het rendement of van elk ander symptoom op grond waarvan besmetting met een besmettelijke pluimveeziekte kan worden vermoed. Zodra er een dergelijk vermoeden bestaat, zendt de bedrijfsdierenarts de nodige monsters voor het stellen of bevestigen van de diagnose aan de vereniging toe;
- bij gebruik van ander water dan leidingwater voor drinkwater wordt jaarlijks een chemisch en bacteriologisch wateronderzoek uitgevoerd;
- bij gebruik van ander water dan leidingwater voor reinigingswater wordt jaarlijks een chemisch onderzoek uitgevoerd op het reinigingswater.

De technische aspecten van de bemonstering en analyse van het drinkwater en reinigingswater worden beschreven in het Vademecum.

c. Specifieke versoepelingen voor bedrijven met geringe capaciteit

Bedrijven met geringe capaciteit zijn bedrijven met gebruikspluimvee die op elk moment maximaal 4.999 stuks pluimvee mogen houden en kunnen van onderstaande versoepelingen genieten:

- verschillende tomen mogen in eenzelfde stal worden opgezet op voorwaarde dat de leefruimten van de tomen in de stal zodanig van elkaar gescheiden zijn dat elke leefruimte apart kan worden gereinigd en ontsmet;
- op het ganse bedrijf moet minimaal 1 voorruimte aanwezig zijn;

- het hokeigen schoeisel mag vervangen worden door een goedwerkend desinfecterend voetbad dat dagelijks wordt ververst;
- verschillende tomen kunnen aangeduid worden als 1 productieronde tussen 2 perioden van sanitaire leegstand. Dit kan van belang zijn om het aantal onderzoeken in het kader van de salmonellabestrijding te beperken. Indien met productieronden wordt gewerkt, moet aan volgende bijkomende eisen worden voldaan:
  - o een bedrijfsplan is opgesteld waarin de samenstelling van de productieronden zijn vastgelegd;
  - o bij het type vlees moet elk hok of elke leefruimte minstens 2 maal per jaar volledig leeg staan en tijdens de leegstand gereinigd en ontsmet worden. De reiniging en ontsmetting gebeurt op een volledig leeg hok of lege leefruimte en op alle infrastructuur ervan;
  - o bij het type leg moet elk hok of elke leefruimte minstens 1 maal per 2 jaar volledig leeg staan en tijdens de leegstand gereinigd en ontsmet worden. De reiniging en ontsmetting gebeurt op een volledig leeg hok of lege leefruimte en op alle infrastructuur ervan.

6. Bijlagen

BIJLAGE I: formulier overeenkomst bedrijfsdierenarts;

7. Overzicht van de revisies

Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1	25/11/2013	Originele versie
2	Datum van publicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Afschatting van “gezondheidskwalificatie A, B of C” • Toevoeging van de datum van publicatie van het vademecum • Toevoeging van specifieke bijkomende voorwaarden voor bedrijven met fokpluimvee en gebruikspluimvee van de soort legkippen met een toelating 10.1. • Aanpassing volgens de wijziging van het KB van 17 juni 2013